

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О ЗАБРАНИ РАЗВОЈА, ПРОИЗВОДЊЕ, СКЛАДИШТЕЊА И УПОТРЕБЕ ХЕМИЈСКОГ ОРУЖЈА И О ЊЕГОВОМ УНИШТАВАЊУ

Члан 1.

У Закону о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању („Службени гласник РС”, број 36/09), у члану 2. тачка 8) мења се и гласи:

„8) Дискретна органска супстанца представља сваку хемијску супстанцу која припада групи хемијских једињења која садрже угљеник, осим оксида и сулфида угљеника и карбоната метала, а која се могу идентификовати по хемијском називу, структурној формули, ако је позната, и CAS броју, уколико је одређен;”.

Члан 2.

У члану 23. став 1. реч и број: „става 1. замењују се речима и бројевима: „ст. 1. и 2.”

Став 2. мења се и гласи:

„Изузетно од става 1. овог члана извештај се не подноси за хемијску супстанцу:

1) из става 1. тач. 1) и 2) овог члана ако је концентрација те супстанце:

а) мања или једнака 1% у односу на укупну масу;

б) већа од 1%, али мања или једнака 10% у односу на укупну масу, под условом да је годишње произведено, прерађено или искоришћено мање од 10 килограма хемијске супстанце означене са (*) са Листе 2, део А, односно 1 тоне било које друге хемијске супстанце са Листе 2, део А;

2) из става 1. тачка 3) овог члана ако је концентрација те супстанце мања од 30% у односу на укупну масу.”

Члан 3.

У члану 30. реч: „става” замењује се речју: „став”.

У тачки 3) реч: „супстанци;” замењују се речима: „супстанци, и то:”.

Члан 4.

У Прилогу, Листи 1, 2. и 3. реч: „регистарски” брише се.

Члан 5.

У Прилогу, Листи 2, тачка Б, подтачка (4) речи: „С-фенил” замењују се речима: „S-фенил”.

Члан 6.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Основ за доношење овог закона је одредба члана 97. тачка 1. Устава Републике Србије према којој Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, њен међународни положај и односе са другим државама и међународним организацијама; као и тачка 9. наведеног члана Устава Републике Србије, према којој Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, систем заштите и унапређења животне средине и производњу, промет и превоз оружја, отровних, запаљивих, експлозивних, радиоактивних и других опасних материја.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Република Србија је 2000. године донела Закон о потврђивању Конвенције о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању („Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, број 2/00), чиме је приступила овој конвенцији.

Државе чланице Конвенције обавезале су се да се разоружавају уништавањем свих залиха хемијског оружја које поседују и свих постројења за њихову производњу, укључујући и напуштено оружје. Да би оствариле овај циљ сагласиле су се да се изради верификациони режим за поједине отровне хемијске супстанце и њихове прекурсоре (наведене у Листама 1, 2 и 3. Анекса Конвенције), како би се осигурало да се такве хемијске супстанце користе искључиво у дозвољене, мирољубиве сврхе. То у првом реду подразумева обавезу достављања Организацији за забрану хемијског оружја (у даљем тексту: Организација) у Хагу годишњих декларација са детаљним подацима који се тичу производње, прераде, коришћења и складиштења отровних хемијских супстанци релевантних за Конвенцију. Такође, ова обавеза обухвата и прихватање међународне инспекције и сарадњу у њиховом спровођењу.

Државе чланице Конвенције имају обавезу да осигурају да правна и физичка лица под њиховом јурисдикцијом стриктно спроводе Конвенцију, односно да на националном нивоу изграде одговарајући правни режим контроле (национално законодавство).

Конвенција је добила још више на значају усвајањем Резолуције Савета безбедности УН 1540 која додатно ојачава њено спровођење (Глава VII Повеље УН).

С обзиром на то да је бивша СФРЈ била једна од малог броја земаља са капацитетима да производе хемијско оружје и поседовала ту врсту оружја, приступање наше земље Конвенцији имало је вишеструки значај. Досадашњим одговорним односом према Конвенцији стекли смо завидан углед међу њеним чланицама, као и у Организацији, на чијем очувању треба континуирано радити. То, пре свега, подразумева испуњење свих обавеза из Конвенције, при чему се увек мора имати у виду да управо због тога што смо имали хемијско оружје наша земља је предмет додатне међународне пажње (контроле) у погледу примене Конвенције.

Република Србија у потпуности испуњава све своје обавезе из ове конвенције, редовно подноси годишње декларације и извршава све друге обавезе у вези са њеним спровођењем.

Законом о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању („Службени гласник РС”, број 36/09)

(у даљем тексту: Основни закон), између осталог, прописују се активности које су дозвољене Конвенцијом, односно, њиме се даље разрађују обавезе државе чланице прописане Конвенцијом.

Након приступања Конвенцији прошло је преко десет година. Конференција држава чланица (која је основана као главни орган Организације који, између осталог, надгледа примену Конвенције и делује у правцу унапређивања њених циљева) у циљу уједначавања имплементације Конвенције, донела је у протеклом периоду Одлуку - Упутства која се односе на измену концентрационих лимита у зависности од којих постоји обавеза да домаћа правна односно физичка лица (у складу са Законом о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању) подносе извештаје о производњи хемијске супстанце са Листе 1, 2. и 3. и дискретне органске супстанце, о преради, коришћењу и складиштењу хемијске супстанце са Листе 1. и 2, као и податке о фабрици, те обавеза да поднесу и информацију о плановима за производњу, прераду, коришћење и складиштење хемијске супстанце, као и о плановима везаним за фабрику, погон, односно постројење у којима ће се те делатности обављати.

Како је Основни закон донет у циљу испуњавања обавеза које је држава преузела доношењем Закона о потврђивању Конвенције о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању, то је неопходно да се усагласи са одлуком - упутствима коју је донела Конференција држава чланица, чиме се поступање наше државе уједначава са поступањем осталих чланова Конвенције, а као најважније осигурава правилна и потпуна примена Конвенције.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. овог закона прецизирано је и појашњено значење појма „дискретна органска супстанца”, чиме је значење овог појма усклађено са домаћим прописима којима се уређује управљање хемикалијама.

У члану 2. извршена је измена члана 23. став 2. Основног закона. Овим су измењени концентрациони лимити за хемијске супстанце за које се, као изузетак од утврђеног правила, не подноси извештај надлежном министарству о производњи хемијске супстанце са Листе 2. о преради, коришћењу и складиштењу хемијске супстанце са ове листе као ни подаци о фабрици, погону односно постројењу за њихову производњу, прераду и коришћење, нити информације о плановима за производњу, прераду, коришћење и складиштење хемијске супстанце, као и о плановима везаним за фабрику, погон, односно постројење у којима ће се те делатности обављати.

Овај изузетак од обавезе подношења извештаја постоји и у Основном закону, али се овим изменама концентрациони лимити прецизније утврђују. Значај ове измене је у томе што режим за производњу хемикалија са Листе 2. није тако оштар, односно на основу извештаја које домаћа правна лица достављају надлежном министарству које о њиховој производњи обавештава Организацију само ако се производе у прописаним количинама и у прописаним концентрационим лимитима. Поред тога, овим прецизирањем се обезбеђује да домаћа правна односно физичка лица која примењују прописе којима се уређује забрана развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја поступају на истоветан начин као и лица у осталим чланицама Конвенције. Такође, овим држава осигурава једнаку примену Конвенције на својој територији.

У чл. 3, 4. и 5. извршена је правнотехничка редакција и исправљене грешке уочене у Основном закону.

Чланом 5. прописано је ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства из буџета Републике Србије јер извршавање овог закона спада у редовне послове министарства надлежног за одбрану као и министарства надлежног за управљање хемикалијама, односно у буџету Републике Србије већ су обезбеђена средства за обављање ових послова.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Предложеним законом о изменама Закона о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању не дира се у суштинска решења дата у Закону о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању. Измене се односе на прецизирање концентрационих лимита хемијских супстанци за које не постоји обавеза домаћих правних лица да надлежном министарству подносе прописане извештаје, чиме се осигурава једнака примена Конвенције у свим држава потписницама.

Одређивање проблема који закон треба да реши

Овим изменама потребно је усагласити домаћи пропис са изменама релевантног ЕУ прописа и тиме осигурати стриктно спровођење и испуњавање обавезе Републике Србије коју је преузела у складу са Конвенцијом.

Циљ који се постиже

Закон о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању на овај начин усклађује се са новодонетом Одлуком - Упутствима главног органа Организације, и осигурава се стриктно спровођење и испуњавање обавезе Републике Србије коју је преузела у складу са Конвенцијом.

Да ли су разматране друге могућности за решење проблема?

Друге могућности нису разматране имајући у виду да је само законом којим се уређују забране развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја могуће изменити поједине законске одредбе.

Зашто је доношење закона најбоље решење проблема?

Само законом је могуће изменити одредбе утврђене Основним законом.

На кога ће и како утицати решења предложена у закону?

Овај закон ће имати позитиван утицај на:

Научне и војне институте, привредна друштва и друга правна лица, власнике, односно кориснике фабрика, погона односно постројења који су у складу са Основним законом у обавези да подносе извештаје надлежном министарству. Овим изменама јасније је одређено за које концентрационе лимите за хемијске супстанце не постоји обавеза подношења извештаја.

Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима, привреди, посебно малим и средњим привредним друштвима?

Овај закон не ствара нове обавезе за грађане, привредну, мала и средња привредна друштва, па самим тим не изазива ни нове трошкове примене.

Да ли позитивни ефекти доношења закона оправдавају трошкове његове примене?

Нема нових трошкова примене овог закона, а позитивни ефекти по привреду огледају се у прецизирању ситуација када правна лица не морају да подносе утврђене извештаје, односно у којим ситуацијама не морају да троше своје ресурсе на сачињавање ових извештаја.

Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Овим законом не утиче се на решења из основног закона те овај закон нема утицај на појаву нових привредних субјеката и тржишну конкуренцију.

Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о закону?

Јавна расправа о овом закону није спроведена, имајући у виду да се овим законом врши само усклађивање са релевантним ЕУ прописима и њиме се не дира у суштинска решења Основног закона. Због наведеног на измене овог закона не би се могло утицати кроз јавну расправу.

Предлагач је овај закон доставио на мишљење свим заинтересованим странама.

Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава?

С обзиром да се овим изменама суштински не мења основни закон, све мере које ће се предузимати да би се остварио циљ основног закона предузимаће се и током примене овог закона.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу са одредбом члана 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12” – пречишћен текст), а имајући у виду да би недоношење закона по хитном поступку могло да проузрокује штетне последице по рад органа и организација, те по испуњавање обавеза Републике Србије преузетих Конвенцијом.